

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
протокол № 3 від «09» лютого 2023 р.

Голова Вченої ради
Ректор  **Микола КИРИЧЕНКО**

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
«16» лютого 2023 № 01-01/03

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИХОВНОЇ РОБОТИ
У НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ІНСТИТУТІ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

Нова редакція

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні

Ради із забезпечення якості освіти та
освітньої діяльності

ДЗВО «Університет менеджменту
освіти»

Протокол №1 від «13» лютого 2023 р.

Київ - 2023

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	3
3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИХОВАННЯ.....	3
4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	5
5. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИХОВАННЯМ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІНСТИТУТІ	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення є основним нормативним документом, що регламентує організацію виховної роботи у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології (далі – Інститут) Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (далі – Університет).

Виховна робота в Інституті є важливим компонентом освітнього процесу. Вона спрямована на забезпечення гармонійного цілісного розвитку особистості, формування в здобувачів вищої освіти гуманістичного світогляду, соціально-політичної орієнтації, моральності й культури, виховання молоді на основі національних традицій та культурно-історичного надбання українського народу.

Планування та організацію виховного процесу в Інституті здійснюють директор, заступник директора, навчально-методичний відділ, завідувачі кафедр, куратори академічних груп, студентська колегія.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Виховна робота в Інституті базується на таких нормативно-правових документах: Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року; Закон України від 05 вересня 2017 року №2145-VIII «Про освіту»; Закон України від 01 липня 2014 року № №1556-VII «Про вищу освіту»; Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 року №286-р; Постанова Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки»; Наказ МОН України від 06 червня 2022 р. № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641»; Статут ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (нова редакція), затверджено Постановою Президії НАПН України 20 червня 2019 року (протокол №1-2/7-185), погоджено конференцією трудового колективу 27 червня 2019 року (протокол №9); Положення про Навчально-науковий інститут менеджменту та психології, затвердженого ректором 15 січня 2020 року.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИХОВАННЯ

На сучасному етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денаціоналізації, втрати державної незалежності та потрапляння у сферу впливу іншої держави, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання студентської молоді – формування нового покоління українців, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- повага до національних символів (Герб, Прапор, Гімн України);
- активна участь у громадсько-політичному житті України;

- верховенство права, повага до прав людини;
- готовності до природоохоронної діяльності;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Головна мета виховання – становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей українського народу, національної самобутності, розвиненої духовності, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури.

Основними цілями виховання громадянина України вважаються:

- висока освіченість, національну свідомість, працелюбність, соціальну активність;
- висока моральна якість;
- патріотичність;
- зорієнтованість на шанобливе і поважливе ставлення до себе й оточення;
- відповідальність;
- жертвність;
- благородство, оптимістичність світогляду;
- почуття власної гідності й чемності;
- вольовитість, мужність;
- чуттєво-емоційну та поведінкову культуру.

Мета виховання конкретизується через систему виховних завдань, що є загальними не тільки для Університету, а й для усього суспільства в цілому.

Важливими виховними завданнями в сучасних умовах є:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
- підвищення престижу служби у ЗСУ, а також повага до військовослужбовця, як до захисника України, героя;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами державної влади, спроможності дотримуватися законів України та захищати права людини, готовності брати на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство,

основи життя на землі;

- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
- культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи;
- формування мовленнєвої культури;
- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей.
- спонукання молоді до активної протидії проявам аморальності, правопорушенням, бездуховності, антигромадській діяльності;
- формування в суспільній свідомості переваг здорового способу життя, культу соціально активної, фізично здорової та духовно багатой особистості;
- створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення його потенційних лідерів та організаторів;
- забезпечення високого рівня професійності та вихованості молоді людини, сприяння розвитку індивідуальних здібностей, таланту та самореалізації;
- плекання поваги до Університету та Інституту, дотримання й розвиток його демократичних та академічних традицій.

У реалізації зазначеної мети на Інститут покладається завдання забезпечити фундаментальну наукову, загальнокультурну, практичну підготовку фахівців, що визначають темпи і рівень науково-технічного та соціального прогресу, сприяють утвердженню гуманістичних і національних ідеалів, норм людського співжиття, формуванню інтелектуального потенціалу нації як найвищої цінності суспільства.

Інститут має спрямувати виховну роботу на глибоке розуміння здобувачами вищої освіти переваг обраної ними професії, усвідомлення соціального призначення і місця, яке вона займає в ієрархії професій, що сформує у майбутнього фахівця не лише моральне задоволення, почуття гордості за правильність обраного трудового шляху, а й почуття відповідальності перед молодими поколіннями, суспільством, державою за якість виконання свого соціального обов'язку.

4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Реалізація основних принципів і завдань виховання здійснюється за загальноприйнятими пріоритетними напрямками:

Національно-патріотичне виховання:

- формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, природи, українського народу, шанобливого ставлення до його культури,

історії, традицій; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;

- формування здатності до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;

- формування відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань;

- здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;

- формування базової культури особистості на основі набутого морально-етичного досвіду людства;

- узгодження змісту і методів національно-патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання у студентської молоді готовності до захисту України та ефективного розв'язання життєвих проблем на основі сформованих цінностей;

- збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворення її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

- формування наступності поколінь, що передбачає збереження для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

Правове виховання:

- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів України;

- виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;
- формування політичної та правової культури особистості;
- залучення студентської молоді до участі в добровільних акціях і розвитку волонтерського руху.

Моральне виховання:

- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;

- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;

- становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків.

Екологічне виховання:

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;

- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;

- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;

- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності.

Естетичне виховання:

- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- формування в молоді естетичних поглядів, смаків, що ґрунтуються на українських народних традиціях і кращих надбаннях світової культури;
- вироблення вмінь примножувати культурно-мистецькі надбання українського народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті.

Трудове виховання:

- формування особистості, яка свідомо і творчо ставиться до праці в умовах ринкової економіки;
- формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- розвиток умінь самостійно та ефективно працювати.

Фізичне виховання та формування здорового способу життя:

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку здобувачів вищої освіти;
- фізичне, духовне та психічне загартування;
- формування потреби в безпечній поведінці, протидії та запобігання негативним звичкам, профілактиці захворювань;
- створення умов для активного відпочинку здобувачів вищої освіти.

Наведені напрями виховання тісно взаємопов'язані, доповнюють один одного, мають самостійне теоретико-методологічне значення. Разом із тим усі вони утворюють цілісну систему виховання студентської молоді.

Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, європоцентричність, пробудження громадянської і громадської ініціативи, виникнення різних громадських рухів, розповсюдження волонтерської діяльності, які накладаються на технологічну і комунікативну глобалізацію, міграційні зміни всередині суспільства, ідентифікаційні і реідентифікаційні процеси в особистісному розвитку кожного українця, відбуваються на тлі сплеску інтересу і прояву патріотичних почуттів і нових ставлень до історії, культури, релігії, традицій і звичаїв українського народу.

Національне виховання в Інституті повинно здійснюватися через:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати

права людини, готовності брати на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;

- виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;

- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;

- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;

- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;

- розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей;

- створення системи неперервної мовної освіти, що забезпечує обов'язкове оволодіння громадянами України державною мовою й можливість опанувати рідну (національну), практично та досконало володіти іноземною мовою;

- формування мовленнєвої культури;

- виховання поваги до державної мови та мов національних меншин в Університеті.

Система національного виховання здобувачів вищої освіти в Інституті включає:

- виховну роботу зі здобувачами вищої освіти на навчальних заняттях усіх форм;

- позанавчальну виховну роботу;

- наукову та громадську діяльність здобувачів вищої освіти у різноманітних молодіжних об'єднаннях.

5. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИХОВАННЯМ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІНСТИТУТІ

Загальне керівництво виховною роботою в Інституті здійснює директор. Суб'єктами виховної роботи є: директорат, заступник директора, кафедри, куратори академічних груп, студентське самоврядування, науково-педагогічні та педагогічні працівники, співробітники. Робота з виховання здобувачів вищої освіти включається до планів роботи Університету, Інституту, кафедр та конкретизується у діяльності кураторів академічних груп, розглядається на засіданнях кафедр, вченої ради Інституту та/або Університету.

В Інституті виховна робота координується заступником директора, який:

- складає план виховної роботи Інституту та вносить пропозиції до плану роботи Університету;

- здійснює управління виховним процесом;

- надає консультативно-методичну допомогу органам студентського самоврядування;

- забезпечує системно-цільовий підхід до планування виховної роботи;

- здійснює моніторинг виховної роботи з різних напрямів;
- здійснює організаційно-методичну допомогу кураторам академічних груп, голові студентської колегії з питань підготовки до управління виховним процесом;
- забезпечує організацію, розроблення планів щодо підготовки і проведення виховних заходів.

Виховна робота кафедр полягає у:

- формуванні професійних якостей сучасного спеціаліста як людини, особистості;
- проведенні професійно-орієнтаційної, інформаційно-просвітницької, культурно-виховної роботи серед здобувачів вищої освіти;
- розвитку їхніх творчих та інтелектуальних здібностей;
- залученні до різноманітної діяльності за інтересами;
- участі в культурно-освітній та інших видах діяльності;
- сприянні роботі органів студентського самоврядування та гуртожитку;
- безпосередній участі в реалізації заходів, що проводяться дирекцією Інституту та на кафедрах;
- організації роботи кураторів академічних груп здобувачів вищої освіти (участь у навчально-виховних, громадських, культурно-освітніх і культурно-виховних заходах у академічній групі);
- роботі з активом академічних груп, індивідуальній виховній роботі зі здобувачами академічної групи, а також із здобувачами вищої освіти, які проживають у гуртожитку та ін.

Безпосереднє керівництво виховною роботою в академічних групах здійснюють куратори. Куратор призначається розпорядженням директора Інституту для:

- надання допомоги здобувачам вищої освіти у формуванні студентського колективу групи, для проведення індивідуальної та групової виховної роботи;
- встановлення зв'язків із батьками здобувачів, з'ясування їхніх проблем;
- надання допомоги та здійснення педагогічного контролю за освітнім процесом;
- дотримання здобувачами вищої освіти морально-етичних норм поведінки, статуту і Правил внутрішнього розпорядку Інституту та/ або Університету.

Призначення кураторів здійснюється розпорядженням директора за поданням завідувача кафедри. Куратором академічної групи може бути науково-педагогічний працівник, який користується авторитетом, відзначається високими моральними якостями, володіє необхідною педагогічною майстерністю й організаторськими здібностями, може забезпечити позитивну виховну взаємодію зі здобувачами вищої освіти. Призначений куратором науково-педагогічний працівник вносить в свій індивідуальний план відповідні записи щодо виконання обов'язків куратора академічної групи. Куратор академічної групи складає план виховної роботи академічної групи та звіт про виховну роботу за навчальний рік. Контроль за відповідною діяльністю куратора здійснює заступник директора.

Особлива роль у виховній діяльності покладається на студентську колегію Інституту/Університету, серед основних завдань якої є підвищення ефективності освітнього процесу, забезпечення виховання духовності та культури здобувачів вищої освіти.

Інститут задля досягнення цілей та завдань з виховної роботи співпрацює з органами державної влади, органами місцевим самоврядуванням, громадськими організаціями, стейкхолдерами.

Формування особистості майбутнього фахівця здійснюється системно, шляхом впливу всіх структурних підрозділів Інституту та/або Університету. Процеси виховання відбуваються як у навчальний, так і позанавчальний час: під час проведення всіх видів навчальних занять; відвідування пам'ятних місць; мистецьких програм/заходів; участі у заходах із відзначення державних свят і пам'ятних дат; зустрічі з ветеранами праці і бойових дій; залучення здобувачів вищої освіти до волонтерського руху; зустрічі з представниками державних і громадських організацій, центрів місцевого самоврядування; проведення виставок, конференцій, вебінарів, семінарів тощо.

Виховна робота в Університеті несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, людиноненависницьких теорій та має світський характер, хоча не виключає проведення спільних із релігійними організаціями акцій гуманістичного спрямування.

Концептуальними критеріями виховання і вихованості студентів є:



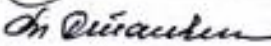

- ставлення до людей суспільства, природи і самого себе;
- активність життєвої позиції;
- рівень правомислення і правосвідомості здобувачів вищої освіти;
- рівень громадянської, політичної свідомості та поведінки;
- рівень моральної свідомості;
- ціннісні орієнтації здобувачів вищої освіти;
- рівень культури, форми й засоби культурного самовияву та самоствердження;
- творчі здобутки молоді;
- конструктивність або ж деструктивність поведінкових проявів здобувачів вищої освіти;
- самовідчуття здобувачів вищої освіти (соціальне, етичне тощо).

Освіта і виховання є найважливішими компонентами культури, духовності, суспільної свідомості. Правильно організоване виховання студентської молоді формує повноцінну цілісну особистість.

РОЗРОБНИК:

Драгунова В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти, заступник директора Навчально-наукового інституту менеджменту та психології

ПОГОДЖЕНО:

Назва посади	Підпис	Дата	ПІБ
Проректор з науково-педагогічної, освітньої роботи та міжнародних зав'язків		14.02.23	Н. Муранова
Директор ННІМП		14.02.23	Т. Рожнова
Помічник ректора		14.02.23	В. Станкевич
Провідний юрисконсульт		14.02.23	М. Лапоша

ОЗНАЙОМЛЕНО:

Назва посади	Підпис	Дата	ПІБ
Заступник директора ННІМП		14.02.23	Н. Прижедкіна
Завідувач кафедри психології та особистісного розвитку		14.02.23	В. Виноградова
Завідувач кафедри економіки підприємства та менеджменту		14.02.23	Т. Бурлаєнко
Завідувач кафедри публічного управління та проектного менеджменту		14.02.23	В. Мороз
Завідувач кафедри педагогіки, адміністрування та спеціальної освіти		14.02.23	І. Сіданіч